

Terugblik Meerjarenaafspraak 2006-2010

Terugzine

Magazine van de Groene Kennis Coöperatie
met succesprojecten van de afgelopen vijf jaar

**Lezen en
laten lezen!**

Gooi mij niet weg
maar geef me door!

Of kijk op www.magazine.gkc.nl

Samenwerking in de
groene kolom is uniek

Samen kennis maken

Win-win voor onderwijs en bedrijfsleven

Van Manifest naar Human Capital Agenda

Manifest

Aanleiding

Het aantal gediplomeerden van opleidingen in de primaire sectoren neemt de laatste decennia sterk af, van 9000 (mbo en hbo) in 1985 naar 3000 in 2007. Daardoor is een discrepantie tussen vraag van de arbeidsmarkt en aanbod van opgeleiden ontstaan. Omdat opleidingen te klein worden, staat de kwaliteit van opleidingen onder druk. De Groene Kennis Coöperatie gaf opdracht voor een onderzoek om meer inzicht te krijgen in vraag en aanbod van gekwalificeerd personeel en naar initiatieven die onderwijsinstellingen en bedrijfsleven nemen om opleidingen aantrekkelijker en eigentijdsder te maken.

Doel

Betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt realiseren, zowel kwalitatief als kwantitatief.

Aanpak

In de zomer van 2009 heeft de Groene Kennis Coöperatie Adriaan Vernooij (Onderzoeker samenwerking onderzoek en onderwijs ASG Wageningen UR) en Barry Looman (Projectmanager Kennis PPO Wageningen UR) gevraagd een verkenning uit te voeren naar kwaliteit en kwantiteit van opleidingen in de primaire sector. Het resultaat van de verkenning was de basis voor discussie tussen onderwijs via de Groene Kennis Coöperatie en bedrijfsleven (LTO, gezamenlijke productschappen en de Nationale Coöperatieve Raad) en leidde tot gezamenlijke ondertekening van het 'Manifest Goed Onderwijs voor vitale agro en tuinbouwsectoren' op de LTO-GKC- Onderwijsdag op 24 maart 2011. Daarin staat dat de agro- en tuinbouwsectoren en het groene onderwijs de handen ineen slaan om dreigende tekorten aan gekwalificeerde medewerkers op de arbeidsmarkt voor te zijn. "Ze bundelen krachten om opleidingen te versterken."

Het manifest benoemde vier speerpunten voor acties: Leven lang leren, Kwaliteit opleidingen, Versterken imago van de sector, Opzetten van netwerken. Onderwijsinstellingen en bedrijfsleven werken samen aan het ontwikkelen en uitvoeren van actiepunten bij de speerpunten.

De intensieve samenwerking leidde tot een goede startpositie bij het opstellen van de Human Capital Agenda voor de topsectoren Agro&Food en Tuinbouw & Uitgangsmaterialen. Op 23 november 2011 is de website Human Capital Agenda Groen Onderwijs & Arbeidsmarkt gepresenteerd over de samenwerking tussen (groen) onderwijs en arbeidsmarkt. De website geeft informatie over speerpunten, acties en projecten die al voor het manifest in kaart waren gebracht.

Aan het woord

Barry Looman, onderzoeker

“Het balletje is gaan rollen”

“De verkenning heeft gezorgd dat het bewustzijn bij bedrijfsleven en onderwijs is toegenomen”, constateert Barry Looman die als lid van het GKC programma Productie en Handel – Plant betrokken is bij plantenteeltopleidingen en een deel van de inventarisatie heeft uitgevoerd: “Er is meer samenwerking om de kleine opleidingen in de primaire sector een impuls te geven zodat ze beter worden en voor jongeren aantrekkelijker.” Looman noemt als voorbeeld de fruitteeltopleidingen. NFO, de fruittelersorganisatie, heeft contact gezocht met de opleidingen in Geldermalsen (Helicon Opleidingen) en Goes (Edudelta College). De samenwerking heeft geresulteerd in een fruitteeltacademie: de instellingen delen kennis en willen gezamenlijke vakdagen organiseren. “Door ondertekening van het manifest op 24 maart is het balletje gaan rollen. Het bewustzijn groeit, zowel bij bedrijven als onderwijsinstellingen, dat er acties ondernomen moeten worden.”

Aan het woord

Anne Dijk, onderwijs

“De tijd is er rijp voor”

“Het advies dat LTO heeft opgesteld over concentratie van opleidingen akkerbouw, vloeit voort uit een workshop tijdens de LTO Onderwijsdag van 24 maart 2011”, vertelt Anne Dijk, locatiedirecteur in Emmeloord-Dronten (Groenhorst College). Hij was leider van de workshop over het akkerbouwonderwijs. “Al eerder had ik mijn zorgen geuit over de te kleine opleiding, maar kreeg samenwerking niet van de grond. Nu LTO het heeft opgepakt en een advies heeft uitgebracht komt het in een stroomversnelling. De tijd is er rijp voor.” Idee is dat de drie locaties Groningen, Emmeloord en Goes de akkerbouwopleidingen samen inhoud geven. “Door samen te werken, kennis uit te wisselen en mogelijkheden voor digitaal leren te ontwikkelen, kunnen we de kwaliteit verbeteren. We hopen dat de opleidingen aantrekkelijker worden en dat de instroom groeit. Vanaf september zullen leerlingen het merken. We organiseren themadagen en ze kunnen gebruik maken van digitaal lesmateriaal. Ook zullen themadagen voor docenten worden georganiseerd.”

Van Manifest naar Human Capital Agenda

Aan het woord

Wijnie van Eck, *bedrijfsleven*

“Het bedrijfsleven heeft ook een rol”

“De inventarisatie heeft de problematiek van de te kleine opleidingen duidelijk in beeld gebracht. Het maakte ook duidelijk dat het bedrijfsleven een rol heeft om samen met onderwijsinstellingen acties op te zetten”, zegt Wijnie van Eck, coördinator Kennis en Innovatie bij LTO Nederland. “De vier speerpunten in het manifest helpen acties te stroomlijnen.” De Human Capital Agenda gaat over meer dan de problematiek van de kleine opleidingen. “Goed werkgeverschap en imago zijn bijvoorbeeld onderwerpen waar het bedrijfsleven vooral aan moet werken. De vele actiepunten maken duidelijk dat er veel gebeurt, maar ook waar lacunes zitten. LTO zal acties waar we bij betrokken zijn krachtig doorzetten. Ik denk bijvoorbeeld aan de inzet van scholingsconsulenten die bedrijven adviseren bij hun opleidingsvragen of aan de versterking van het akkerbouwonderwijs.”

Manifest

De Verkenning naar kwaliteit en kwantiteit van opleidingen in de primaire sector is een project van de Groene Kennis Coöperatie en werd mede mogelijk gemaakt door financiering van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselvoorziening (nu Economische Zaken, Landbouw en Innovatie).

Deelnemende instellingen
Groene Kennis Coöperatie

Overige partners
LTO Nederland, Gezamenlijke productschappen, Nationale Coöperatieve Raad voor de Land- en Tuinbouw (NCR), AOC Raad

Subsidie
GKC-Werkprogramma

Projectperiode
2009-2011

Contact
Gerlinde van Vilsteren,
Groene Kennis Coöperatie
T (0318) 64 83 02
E gerlinde.vanvilsteren@gkc.nl

Publicaties
Inventarisatie van onderwijsinitiatieven
primaire productie sectoren – 2010
werkdocument <http://tinyurl.com/inventarisatie-2010>

Sector en onderwijs pakken samen
personeelstekort aan ‘We hebben
elkaar nodig’ Vakblad Groen
Onderwijs 5, april 2011
<http://edepot.wur.nl/168359>

Manifest Goed Onderwijs voor vitale
agro en tuinbouwsectoren, 24 maart
2011 <http://edepot.wur.nl/186291>

Website Human Capital Agenda
Groen Onderwijs & Arbeidsmarkt
<http://hca-agrofoodtuinbouw.nl/>